

Erdélyi Híradó

Szombaton, $\frac{6}{25}$ (Junius' 25-dikén) 1831

Olaszország—Spanyolország—Frantziaország—Nagybritannia—Belgaország—Burkusország
Lengyelország—Jelentés—Nzti. Társalkodó 26-dik Szám.

OLASZORSZÁG

A' Gacetta di Firenze jelenti Livornoból (Toscana) jún. 2-dikán, hogy Joinville Printz az Artemisie frantzia hadihajón, megérkezett az ottani kikötőbe, és csoportos ágyúszóval köszöntötték őtet a' várból: a' frantzia bajóserég pedig minden hajóról vissza köszöntötte a' várat.

SPANYOLORSZÁG

Mádrid, máj. 23 — Quesada General nagy szolgálatot teszen az emberiségnek, Andalusiában. Ha minden beható férfiakban annyi betsületérzés és egyenesség uralkodna; is csaknem el lehetne lenni képviselőtü országslás nélkül: mert a' Fejedelemnek nem szednék-ki az udvariak szeme-szőrit. — Sok gondot szerez a' mi diplomatiánknak a' portugalli ügybaj. Azomban, mind-tsak reményljük, hogy a' Szövetségeseket nem sokára Párisban fogjuk látni, 's a' régi dynastiát ismét a' maga' helyén. — A' pampelunai palotában, nagy tatarozásokhoz (reparatiókhöz) fogtak, és sok szobát újjonnan bútoroznak-fel (raknak-meg mobiliákkal). A' mi apostolikusaink, azt mondják, hogy az V-dik Henrik' (a' Berry Hertzegné fija') Regentiája fogna ott lakni, a' ki maga szállana oda annyostól, midőn X-dik Károly és Angouleme Hg. Austriába utazának.

FRANTZIAORSZÁG

A' marseillei Semaphore (Journal) máj. 28-dikáról, nagyon környületes tudósításokat hoz-fel a' tarascon-i, máj. 25-dikán történt rendetleniségekről és véres lázadásról: melynek letsendesítésére 800 gyalog és 100 lovas katonaság sem vólt elébb elegendő; mert a' gyalogság a' lázadókhoz adta magát. A' veszekedés kezdő oka, vólt 2 szabadságfa' felállítása, melynek egyike alatt a' Lajos-Filep' mejképe figurázott; utóbb pedig a' lovasság' kaszárnyája mellett fekvő tsapszék, melyben, az ott fenn-álló két respublikai Társaság' tagjai 's az össze rohant népsalak vezett össze az elébbi dynastia' fejer zászlója' felállítása miatt. — De, elég ide ezen bolondtságból, a' frantzia nép' mostani symptomájából ennyi.

A' Moniteurben a' következő kir. Ordonnance van, máj. 31-dikéről napszámolva: "A' Népkövetek' Kamarája el van oszlatva. A' Választó-Kollegiumok, júl. 5-dikére hívattattak össze, hogy mindegyik 1 Követet válasszon. A' Páirek és a' Népkövetkamara, a' következő aug. 9-dikére hívattattak össze. — Egy, a' Rigny Úr' hivatali tudósítására kibotsátott kir. Ordonnance, egy, tengeri emberekből álló Kompánia' felállítását rendeli, kik különvéve, egye-

dül-tsak a' hadi gőzhajókra vannak rendelve, a' munkamivek' (machinák') szolgálatajára.

A' Journal des Debats a' D. Mig. már elébb elő-adott sorsához, említi még azt is, és, meghatározva, hogy a' frantzia hajóserenek egy Oportót-is elrekesztette.

A' journal de Paris azt beszéli, a' mi hihető-is, hogy Quelen Úr (a' párisi Érsek), Pacot Abbást, egyiket azon Papok közzül, kik a' néhai Grégoire Ur' temetésénél szolgáltak, interdictbe tette. Egy, a' dolgot jól tudó szeméj azt állítja, hogy az országglószék ezen interdict-ről tudósítást vévén, azt végezte volna (e' már az, a' mi nem hihető, sőt tudatlanság), hogy Quelen Urat magát függesszék-fel az érseki kötelelességektől, és neki Coadjutort rendeljenek.

Páris, jún. 1 — A' Telegraphi lineák' kormányozása egy ordonnance által a' belső Ministerre bízott. Az ezt indító hivatali tudósításban e' van: "A' telegraphi lineák' kormányozása mindenek felett oly' intézet, mely nagy bizodalmat kíván: az ország' belsőjebeli esetekről, elébb tudósítatik az, az országglószéknél, és a' Státus' titkait szükségképpen reá kell ó-rá bízni, ha áról van szó hogy parantsolatok küldődjenek. Előkelőlegi politikai intézet tehát az, mely nekem (d' Argout Gróf, Kereskedésministernek, ki a' javallatot teszi) azért láttik közvetlen és közbenjárás nélkül a' belső Minister' kezében maradni. — Egy más Ordonnance, Foy Alphons Urat nevezi a' telegraphi lineák' főkormányozójának (kétség kívül a' belső Ministérium alatt) az elbotsáttatott Marsal Úr helyett.

A' Messenger ezt mondja: "Egy Ordonnance-ról beszélnek, mely a' Vámosok' (douanier) seregét Kompániákba és Tsapatokba organizálja az ellenség ellen

szolgálat-végett, betsapás' esetére. Ennek a' szerentsés gondolatnak a' lenne a' következése, hogy a' munkás hadsereget 25,000 derék vitéz katonákkal szaporítaná.

A' Quotidienne azzal vádolja a' frantzia Kabinétet, hogy tsupa bábokból áll, kiket az ang. országglószék dróton rangat. Mig még Anglia kétséges volt, ha olyan Printz, a' ki neki tettzik, jönne a' belga fejedelmiszékre, nem akarta túrni, hogy Belgaország, Luxemburnak hozzákaptólódásával, egy tömött (compact) orszaggá váljon. Akkor, — Frantziaország sem akarta azt. Most, mikor Leopold Printz Király fogna lenni; egészen jónak találja Anglia, hogy Luxemburg Belgiumé legyen: tehát, Frantziaország is jónak tartja. Illyen az ökörválasztó Senator — ügy — nem-ügy. Pedig, híjjaba' — minden engedés, mellyet Frantziaország a' békének áldoz, neki, Angliával szemközt, — semmit-sem lendít, ha egy felesleges (continentalis) háború tör-ki. Soha-se kellene Frantziaországnak saját szemét Belgiumról levenni. Még az Avenir (papi Journál) is azt mondja, hogy a' Ponsonby Lord' Levele, tsak folytatása egy barbarus Codexnek, mellyet Európában Nemzetek' bírt-okának (jus) neveznek. — E' még, mind semmi ahhoz képest, a' mint a' Constitutionnel, National és Courrier-Français kikelnek.

A' jún. 4-dikei Moniteurben e' van: „Brestben, az itt következő tudósításkat vették Lissabonból: "A' frantzia kerülő-hajóseren' Vezérének, kire a' volt „bizva, hogy a' portugalli országglószék-től elégtételt vegyen a' frantzia alattvalókon elkövetett otsmányságokért, szoros útmutatásokat adtak. Huszonnégy óráat engedtek, hogy a' kívánt elégtételnek, mindjárt azon hajóseren' megérkezésétől-fogva a' Tájó' vizére, megfeleljenek. Mint hogy a' portugalli or-

„száglószék, tsak elmellőző feleletet adott; „a' frantzia Commandáns nyomon elvett „egy korvette-t, mely a' kikötőbe vissza „jött, és Brestbe küldötte azt máj. 23- „dikán; a' hol az jún. 1-sőjén érkezett- „meg. Minekutánna ő egy részét hadi- „hajóinak a' Tájó előtt hagyta; maga, a' „másik résszel Terceirának indult, hogy „ott, az ott állásolt portugalli kerülő- „hajóosztájt elvegye.“ Ezen tudósítások- „hoz, ezt ragasztja a' Moniteur: „A' meg- „rendelt rendszabások, mint láthatni, ha- „talommal hajtának végre, 's el lehet hin- „nünk, hogy rövid időn meg fogjuk hal- „lani, hogy az országlószék, vagy elég- „tételt kap, vagy igasságot szerez magá- „nak: mert ennek már fele-se bolondság.

Metzben, Straszburghban, Bordeauxban, Tarasconban, egy szóval, Frantziáország- „nak sok részében, nyugtalankodik a' nép, nehezen lessz jó vége a' szinte esztendő's országlásnak.

NAGYBRITANNIA

Máj. 24-dikén lett Victoria Printzasz- „szony Ö-kir. Magassága 12 esztendő's. Kö- „szöntésére ment neki a' Király, Cumber- „land Hertzeg, a' királyi familia' minden tagja, kivéven kettőt kik rosszul-váltak, Sussex Hg. és Cumberland Hgné. ÓFgek ezen nap' tiszteletére, gyermek-bált ad- „tak a' St. James palotában.

A' Courier, jelenti számos áng. Orvo- „sok' Varsóba-útazását; védelem- és aján- „ló-Leveleket vittek azok Diebits Generál- „hoz, azon esetre, ha a' Muszkák' ke- „zébe akadnának.

A' Sajtó' áldott szabadsága, mely a' Fejedelemnek palotája' szoros bejárásán, „valamint az ügyefogyott pólgárnak, a' „köz-velekedés' tükörét naponként előtte „tartja; midőn azomban maga ismét alája „van velve a' nép' egyenes és józan haj- „landóságának, — ez a' sajtószabadság, ha- „talmasabb, mint az Ultrák' uralkodása

alatt álló minden mesterkelt erő. Meg- „öltalmazza az a' nemzetet szintügy mint „a' Fejedelmet és Ministereket a' hibás lé- „péstől. De most, alkalmasint nem sok Fe- „jedelem van Európában; kik úgy érte- „nők népeiket, mint William Király, mi- „dőn Ő ezen emlékezetes szókat kibotsá- „ta: „Népem' vélekedéséhez foljamodok.“ „Az oligarchia' minden arannya, a' vásá- „rolt vagy függő tory-írók' minden so- „phismája, nem mehettek rá, — sem a' „Választók', sem a' Fejedelem' betsületes „hajlandósága' elamítására. — Az országló- „szék, nem vélte tréfának, a' cholera' be- „rontása ellen, hatós rendszabásokat ten- „ni. A' ma (máj. 28) délután érkezett ham- „burgi gőzhajót, addig-is quarantaine a- „lá tették, 's nints annak közösülése' a' földel.

BELGAORSZÁG

A' Párisban, jún. 2-dikán elterjedt hír, „hogy a' telegraph által jelentés jött völ- „ná a' Leopold Printz' jún-1-sőjén lett „Királlyá-választatása-felől, — nemvaló. „— A' jún. 4-dikei brusseli-Courrier sze- „rént, a' jún. 2-dikai ülésben, tsak az itt „következő Végzést állapították-meg 150 „szózáttal 40 ellen: „Végzés. A' belga nép' „névben. 1 Tz. A' Státus-Főfejét a' jan. „29-dikei Végzés által megállapított szók- „kal *) kell kihirdetni. 2) Az országlószék „meghatalmasíttatik, az alkudozás' elkez-

Az a' Raikem Úr' javallatjára, a' belga Con- „gresse által akkor bevett Proclamatio, így szolt: „A' belga nép' nevében, a' nemzeti congresse, „végzi: 1 Tz. N.N. Belgák' Királlyává hirdette- „tik, azon feltétellel, hogy ő a' Constitutiót el- „fogadja, úgy, a' mint azt a' nemzeti Congres- „se meg fogja készíteni; 2 Tz. Nem foglalja ad- „dig el a' királlyszéket, míg a' Congresse' kehe- „leiben az itt következő esküt le nem fogja ten- „ni: „Esküszöm, a' Constitútióra, a' belga nép' „törvényei' megtartására, és a' nemzeti függet- „lenségére, valamint a' bírtok' egész-sége fenntartására.“

désére a' határbeli kérdés' végre-hajtására pénzbeli áldozat által, 's ezen értelembe javallatokat teuni. 3) A' rendbeszedés, mely ezen alku következéséül megeshetne, alá vették a' Congressé' helybe-hagyásának; és minden esetben hivatali tudósítás terjesztetik a' Gyűlés-elebe, az alkudozás' állása-felől, legkésőbbben jún. 30-dikán, mely haladék nélkül el fogja dönteni, keljen-e tovább folytatni az alkudozásokat, vagy pedig félbeszakasztani. Brussel, jún. 2. 1831. — A' Congressé' Elölülője, C. van Gerlache. A' Titoknokok, a' Congressé' tagjai, XIV-dik Vilain, Nothomb, Liedts és H. van Brouckere.

Az Assisen-törvényszék megtette ítéletét a' Gaillard Májor' meggyilkolása' tekintetéből Löwenben; 5 bevádlott szabadon bocsátott, a' hatodik, Leeux Lajos, egész életében erőszakos munkára, tüzes vas-béjjeggel, és bitófához kiállításra ítéltetett.

BURKUSORSZÁG

A' burkus Staats-Zeitung szerént, máj. 28-dikáról jún. 1-sőjeig délben, általában 14 betegség esett Dántzighban a' polgári rendből, és 14 a' katonaságból, kik közül 15 megholt; 's ezek között, csak 13-mon esmérték-meg, hogy cholera-ban holtak volna meg. Valameenyi betegség esett, mind az öreg városban volt az, a' Radeune-és Mottlen-foljóvíz partján fekvő magános házakban.

A' Königsberger Zeitungban ezt olvashatni, Memelből: "A' muszka-litthói felkelők, ismét nagy számmal gyűlnek össze a' mi' határszélünkön, és, úgy-láttatik ki akarják nyomni a' muszka katonaságot Polangemből, és a' tengerpartot elfoglalni.

LENGYELORSZÁG

A' Skrzynecki Generaliss. nagy ütközet-tudósításából, máj. 23-dikáról, úgy-

láttatik a' varsói Híradókból, hogy a' burkus Staats-Zeitungbeli elő-adásból, kinnmaradt volna ez az itt következő hely: "Tykocin' megvételénél, megzúdultak végre a' mi' ágyúink a' litthói síkon: szabad Lengyelek' vére áztatta az atyafiságos földet, melynek kiszabadításáért foljt az, és vitésség' újj tettei ékesítették a' lengyel fegyvereket a' Czarnecki' állóképe' talpánál. Következő nap' pompás istentiszteletet tartottunk, 's felemeltük a' mi' könyörgéseinket a' Mindenhatóhoz, hogy dolgainkat áldja-meg és törekedéseinket győzedelemmel koronázza, hogy hazánkat kiszabadíthassuk, mint az, egy-időben, azon Hérós által megtörtént, kinek emlékoszlópa itt előttünk állott. — A' Stá-tushíradóban sok Levél van Sokalból (a' Bug mellett, Gallitziában) máj. 15-dikéről, Lembergből 17-dikéről és Brodyból 20-dikáról, melyeknél-fogva a' felkelés Podoliában és Ukrafiában, mind-bejebb harapózik, és egy arabs tartomány' e-lébbi Emir-je, Waclaw Rzewuski vezérelné azt: 800 lengyel Kozák volna parantsolatja alatt, Balta Kerületből, 's az ő' mezei táborá Zaboklicz-ben, Obodowkához egy mérföldnyire volna. A' katonák' köntöse fejr kozák-köntös amarantszínü hajtókával, gallérral, és zászlótskák helyett, a' lántsájokon, veres és fejr lószór (lófark) függ. Tulczyn előtt is 2000 lengyel lovas-katona állana, és ez a' város, maga-is a' lengyel Kozákok' kezében volna; azon túl pedig semmi muszka katona nem volna felállítva, kik a' hidakat a' vidéken, mind elrontották volna. — Tulczynban azt beszélték, hogy az ottani revolútió' Fejei: Egy 80 esztendő-s Elölülő, Sobanski Mihály, Waclaw Rzewuski és Isidor Sobanski; és hogy a' 18 esztendő-s Wladimir Potocki-is egy sereggel hozzájok kaptsolta magát. A' brody-i tudósítások a' felkelők' Fejei-

hez számlálják még: a' Sobanski Sándor, Mauritiusz Turkul, Potocki József és Herman neveket-is.

A' leipzig-i Híradó azt mondja: Egy itteni Ház, közli velünk egy varsói Tiszttség hivatali tudósítását, máj. 29-dikéről, mely a' burkus státushíradó' tudósításaival egészen megegyez, végen, hozzá teszi, hogy a' Muszkák által-menetele a' Weichselen, nem fog megtörténni, mivel' a' friss regementeken kívül még, a' tartogatott seregek, a' lengyel nemzeti seregekhez kaptsolódnak, minthogy 12,000 Lengyel már a' Litthóban álló felkelőkkel egyesült, és minthogy a' felkelés a' déli tartományokban, mind-inkább gyarapodik. Sok Muszkák, részeg fővel és a' tolakodásban, letaszígtálták egymást, még a' töltésről-is. A' fogjok-is beszélik, hogy a' muszka oszlopok megett ágyúkat állogatnak-fel, hogy a' talán hátrálókra tüzelnének.

A' varsói Híradó máj. 29-dikéről tudósít: "A' nemzeti országlószék máj. 21-dikén Gen.-Felvígyázóvá tette minden katonai ispotáljokon, Antommarchi Orvos és Seborvos Doctor Urat. — A' mi' seregszakaszaink, mint már egy másik-is mondá, hovatovább előre kapaszkodnak az augustowo-i Vajdaságban. Sőt Levelek mondják, hogy a' Litthóiak által kapnak a' Niemenen és a' mariampoli Kerületet elfoglalták. Nagyon kesken köz választja tehát el a' mi' rendes katonaságainkat atyánkfijaitól; és hogy a' szünetleni apró verekedéstől (Scharmüzel) el-tikkadt Sacken-sereg, mindég szomorúbb fekvésbe jut. — Egy más Híradó, hirdeti: "Máj. 20-dikéről napszámolt tudósításunk van, hogy 14,000 samogitiai és litthói felkelő, bement az augustowo-i Vajdaságba, és a' Friken Gen. seregét Mariampolnál körül-fogta volna. Chlapewski Gen. össze kaptsolta volna magát a' litthói insurgensekkel, Kastellan Tyszkiewitz

alatt a' bialowicziai erdőkben.

Valahol-tsak a' lengyel seregek földet nyernek, mindenütt szedik-fel az újj katonaságot; a' mi, a' nagy buzgóság mellett, hirtelen megyen-elő. Az ilyen embereket, hátra küldik a' katona-depotba (gyűjteménybe), belé-tanítás-végett.

Máj. 30-dikán, Cichocki Raphaél földesurat, a' ki két hadi-törvényszék által mint Felségáruló, halálra ítéltetett. Varsó mellett, a' jérusálemi sorompó megett, pallossal végezték-ki.

A' varsói Híradóban máj. 30-dikáról e' van: "A' mi' Generalissimusunk' főszállása, még tegnap' Prágában volt. Itt, olyan hírek repdesnek, hogy Gielgud Gen. egyesült volna a' litthói insurgensekkel; de bizonyost, nem lehet rólla mondani. A' Chlopicki Gen. Varsóba-jöveteléről különböző tudósításokat terjesztettek-el. Némellyek azt állítják, hogy még várják; mások ellenben mintha tudnák, hogy ita' megérkezéséről jött tudósítás helyes, sőt még azt is hozzá teszik, hogy tegnap' hosszason beszélgetett a' Generalissimussal Prágában. — Jelenti még azonkívül a' Statushíradó: "Szakaszokent mennek a' mi' hadseregünkben az augustowo-i Vajdaságba mind-tsak tovább: máj. 25-dikén elvették Augustowot, és 26-dikán Suwalkiba jutottak. Ide érkezett Levelek jelentik, hogy a' Litthóiak által-mentek a' Niemenen, és a' mariampoli Kerületet elfoglalták. Ugy-mondják — Jankowski Gen. kapná-meg a' Vezérséget a' Brzesc-feléaló lineán dolgozó seregen. — A' muszka Gen. Kreutz, Czerniejownál áll táborban, Lublinhoz 3 mérföldnyire-formán, délre; lovassága dolgozik Krasnystaw-tól Zamosc-feléaló térségen. A' Rüdiger Gen. főszállása, az utolsó tudósítások szerint, Dubience-ben volt. Josefownál, a' Weichsel mellett, és Zaklikowban, apró verekedések estek; melyben a' mi' seregeink,

8' Muszkákat, 2 Tisztet és 24 katonát, elfogtak.

Máj. 31-dikén bevette a' Senátorok' Kamarája, 24 szózatot 1 ellen, az Izraelitáktól fizetendő újj katonaszedés adójavallatot, mely azután, minthogy már azelőtt az országkövetek' Kamaráján által ment, országgyűlési végzéssé változtatott. Ezen a' napon örvendett Lubienki Generálnak a' Gyűlés, minthogy a' Senatusban jelen volt, az ő' végbe-vitt tetteiért. — Az országkövetek' Kamarájában, mozdítást tett Ledochowski Gróf azeránt, hogy a' nemzet' nevében, egy Küldöttség vinné-meg a' Generalissimusnak és a' Hadseregnek egy tisztelő írás (adresse) által, a' mindennel-köz hálá' érzését éránok. Ezt az ajánlást, egy szívvel-lélekkel elfogadta a' Kamara, és a' Senatus-is mellé állván, mindjárt kiválasztották a' Deputatiót.

A' varsói Státushiradó jún. 1-ső napjáról az ő' hivatali tizikkei között, ezt írja: "A' nemzeti országlöszéket tudósítván a' Generalissimus máj. 29-dikén a' felől, hogy neki a' Főváros' Fő-Kormányzója egy olyan Levelet írt, mely az ő' tekintetét kissebbítette, 's ennél-fogva, ugyanazon nap', a' Generalissimus' panaszára, meghatározta az országlöszék a' Krukowiecki gyalogság' Generáljának, mint Varsó' Kormányozójának, kötelessége' továbbbi folytatásától-feloldoztatását, elbótsáttatása által." Ere következik az elbótsátó-írás, melyben egyszersmind Krukowiecki Generálnak meghagyatik, hogy az addig rábízott hivatalát adja által ideiglen Kaminski Öbester Vice-Kormányzónak. Itt van még az is, hogy a' Krukowiecki Gen. kérelme elbótsáttatása e-ránt, tsak akkor jutott az országlöszékhez, midőn ez neki azt, már magától, a' Generalissimus kezén által megküldötte. — Ugyanazon Hiradóban olvashatni: "A'

Gielgud Gen. Adjutánsa, ki máj. 29-dikén Varsóba érkezett, a' Narew' jobb partján, sehol-sem akadt Muszkákra. — A' Generalissimus' Expeditiója által, a' Muszkák' gyűjteménye Lomza-ban és Ostrolenkában, valamint Nurban és Ciechanowiecban, a' magazinok, és a' branski 's bielski fontos tárok, résszerént elpusztítottak, más részént elhordattak. — A' Marketányosok, kik a' Gielgud Gen. seregétől jöttek vissza, azt mondják, hogy úttjokban Litthó-felé, semmi akadájra nem találkoztak; hogy az utolsó szombatig (máj. 28) még, semmi össze-tsapás nem esett ő' és a' Muszkák között; és hogy ők-is, vissza-jöttökben, tsak kevés Muszkákra találkoztak. Túl Pültuskon tekereg egy muszka lovas sereg 1000 ember.

Chlopicki Gen. azt kérte volna Skrzynecki Generáltól, engedne neki egy commandót egy külön vált seregen.

A' burkus Staats-Zeitung a' lengyel határról jún. 3-dikán, jelenti: "Varsóban, azt a' tudósítást vették volna tegnap', egy Kurír által, hogy Chlapowski Gen., Bialystokhoz nem messze, egy muszka szakaszt, mely a' nagy hadsereghez akart menni, megtámodván, tölle 5 ágyút és sok fogjot vett volna el, a' felkelők' segítségével. Egy varsói Tiztség, mely ezt hírré teszi, hozzá veti még-is maga, hogy annak valósága mellett nem felel. — Ugyanazon Tiztség adja-ki az itt következő tudósítást-is a' tegnapi napról: "A' 27-dikei bulletin-olta, semmi új eset nem történt. A' mi' hadseregünk, nyugszik és szaporodik a' tartogatottak által, kik az ország' minden részéből érkeznek, hogy regementjeikkel egyesüljenek. A' mi' fegyvermühelyeink, beadták az ő' első fegyvereiket, 's ettől-fogva, jó rakást fognak betenként kézre-szolgáltatni. A' puskaporfabrikák, mely-

vek naponként 60 mása port készítenek, yakrafőre dolgoznak: az ország' minden Helységekben, salétrom-fabrikákat állítottak-fel. — Azomban, a' muszka Hadvezér-is ismét szedi rendbe hadseregét; mekkutánna azt, az ostrolenkai nap' előlködéseiből és az ezt megelőző erőltetett útazásából ki hagyta pihenni. A' Muszák Pultusk' vidékén vannak, a' Lengyelek pedig a' Narew' és Bug' lineáját tartják. Az ezen két linea közötti térföld, valamint Siedlce és az a' vidék, mely máj. hónapban a' háború nézőtére volt, egészen szabad a' katonaságtól. — A' Gielgud Gen. serege-felől, úgy láttuk, semmi bizonyost nem tudnak Varsóban; de még-is egyesült volna ő a' Dembinski Gen. lovas brigadéjával. Azt, mindenből ki lehet nézni, hogy az elrekesztettnek mondott lengyel seregeknek, éppen a' volt elrendeltetésnek, hogy oda szorúljanak az újj felkelőkhöz. A' Lengyelek, mind-továbbtöbb határoknak a' nyugati wo-i Vajdaságban, 's a' többek közt, Neustadt várost (északra, a' burkus határ' legkülsőjénél) felidéztek, hogy 24 óra alatt, a' Sesuppe-n hidat tsináljanak; különben, porrá égetnék a' várost.

A' máj. 31-dikei varsói Híradók szerint, az itt következő brigados Generálok: Lubinski Gróf, Malachowski, Gielgud és Jankowski, Osztály-Generálokká tétettek. — A' megsebesített Gen., Pac Senator Vajda, már jobban van és nem sokára vissza fog menni a' táborba. — A' lublini Vajdaság' minden lakosa, kik onnan Varsóba jöttek, megeggyeznek ebben, hogy Kreutz Gen. egy, emberszerető igen betsületes ember.

A' burkus Státushíradó, a' lengyel határszélről jún. 1-sőjéről azt írja, hogy rábízható feladások szerint, a' Lengyelek' vesztesége, máj. 26-dikán, Ostrolenkánál, nagyobb volt, mint a' varsói

Híradók mondják? (ezek 5 ezerre se teszik). Elvesztettek volna ökj 30 Stáb-, 225 alsóbb rangu Tiszteket és 10,000 embert, megholtakban és sebesítettekben.

Skrzynecki Generalissimusnak a' Línhóiakhoz bocsátott Felszólítása, ez: "Házamfijai! Egy lengyel sereg lép-be földetekre. Egy Anya' gyermekei, Lengyelek! egyesüljetekek velünk, a' rabszolgaság gyalázatos' terhe' lerázására; hagyjatok oda házaikatok, javaitok, — hagyjatok hátra mindent, a' mi nektek eddig betses volt, és egyesüljetekek velünk; ama legnagyobb jó', hazánk' függetlensége' újra-megszerzése-végett. Hanem, még-se tsaljátok-meg magatokat a' jövőökre-nézve. Nehéz dolgok és véres ütközetek váraкоznak reánk; hatalmas ellenséggel van dolgunk. Kemény és véres fog a' tsata lenni; de, meggondolván, hogy Isten az eggyességnek erőt, a' magae-lszánásnak és állhatatosságának győzelmét szerez, — híjjátok az ő nevét a' mi' szent dolgunkban segítségül, 's keressetek a' hitvallásban gyámolt, vezetőt és vigasztalót. Ezen gyökéértelmek által keresztül hatva, megnyerhetjük mi' a' legfőbb földi Jót, Hazánk' szabadságát. Szabadság! szabadság! legyen nekünk mindenikönknek kiáltása; azután törekedjünk, azért hartzoljunk: mert a' nélkül semmi érdem Isten előtt. Oh vajha keresztül hathatnám szíveiteket azon válosággal, hogy az a' nemzet, mely a' legszentebbért a' föld' kerékességén, viaskodik, a' hitvallás' felemelésében legbizodalmasabb segedelmét találja. (foljt. k.)

JELENTÉS

Még-pedig a' két Magyarháza-ra-nézve Örvedetes Jelentés. — Nem titok az Erdélyi Híradó' tisztelt Olvasói előtt, mily terhes és buzzgó faradozással, 's tsekély tehetségemet meghaladó áldozatokkal igyekeztem szinte 5 eszendő' lefoljása a-

átt, ezen hazai Foljórás' kiadásával nemzeti nyelvünket 's a' culturát előmozdítani. Haládatos tisztelettel esmérem-meg sok buzgó Hazafjak' 's némely megkülömböztetett Hazaleányok' pártfogását, 's érzékeny megindulással tapasztalám a' hetekben, mind betses Levelek által, mind pedig szeméjjes látogatás-közben a' tudvalévő két Foljórás' megakadásáról nem egyszer kibotsátott rövid hirdetésre kijelentett bánkódó szíves részvételt: de az időtől és a' mértékletlen munkától nyomott vállak, segedelem nélkül, nem bírhatják már az erőt apasztó nagy munkát illeendőül, veszedelmes következés nélkül; mellyet, nem a' holtak, hanem az érdeklött élők szoktak megsírni. De halá az Egeknek, igen véletlenül —

Post nubila Phoebus — a' Gondviselés úgy akarta, hogy et caulis et capra servetur. A' nagyon tisztelt Olvasók' saját tanúbizonyságára, hogy a' szükséges segedelmet rég-óta nyomozom, — most, kedves hazánk' örömeire, és hogy én-is a' székéből ki ne düljek — örömmel jelenthetem, hogy sem a' Híradó, sem a' Társalkodó, bár mindenik halandó, — nem fog meghalni; hanem 3 rövid hónapra — elrejtetik: mert akadtak buzgó Hazafjak, tanult és munkás férfiak, 's ezek között az Anacharsis' próbát kiállott érdemes fordítója T.T. Deák Filep Sámuel Úr, a' magyar Akadémia' egyik méltó tagja; kik mind a'-két Foljórást barátságos lekötelezés-sel fogják elő-segíteni. A' legközelebbi Octob. hónap' 1-ső napja lesz tehát az, mellyen ezen Foljórások elkezdvén a' krisis alól kiszabadult új életet, ezt szakadatlanul fogják folytatni, sokszorozott erővel és bő készüllettel. Minden ember' ügye-bajának van saját környülete: az említett jó Hazafjak, tsak akkor vették észre magokat, mikor olvasták, hogy a'

Redactio' dolga az elevenben jár; 's e' szerént, kiki saját dolgában megindulván, nem teheté hogy a' dolgot megszakadás nélkül folytassa.

Ha büszkélkedhetek tisztelt Olvasóim' nem kevés-megelégedéssével, mellyet nálam fekvő számos betses Levelek érdemen túl bizonyítanak; nagy reménységem vagyon, hogy jövődőre, több Érdemesek' segedelmével, sokkal többre lehet menni.

A' Híradó ára (most egyszer) egy főtálciszteendőre, Conv. Pénzben 2 fl. 30 kr. Társalkodóval együtt . . . 3 - 30 -

A' Társalkodó, maga, külön 1 - 15 -

A' kinek tetteze, egy úttal a' jövő 1832-dik esztendő' Első-felére-is beküldheti a' taksát —

A' Híradóért 5 - „ -

A' Társalkodóval együtt 7 - „ -

A' Társalkodóért, magáért külön 2 - 30 -

Mostantól-fogva, Sz. Mihály napig, 's azon túl is, akarmikor lehet előre-fizetni; és azon tisztelt Olvasók, kiknek 7, 5 vagy 2.1/2 forintjuk itt vesztegel, rendelést tehetnek ezekről — vagy vissza bivaúják azt, vagy jövődöbéli Előfizetésbe számlaltathatják. A' Foljórásokat illető Leveleket 's a' Társalkodóba szánt Munkákat, pénzt 's egyéb dolgot, mely tsak az Intézetet illeti, szükséges lessz ezen Vezeték (adresse) alatt: Az Erdélyi Híradónak, Kolosváron T.T. Prof. Méhes Sámuel Úrhoz küldeni; a' ki efféle barátságát szívesen ajánlotta: a' mik pedig egyenesen Szeméjrt illetnek, kinek-kinek magához. A' ki a' Munkások közzül itthon nem vólna, mindenkor rendelést fog a' neki szólló francózott Levelekről tenni.

Jegyzés Az 51-dik Számn Híradóval szejjel küldözött 26-dik számu Társalkodó már ki volt nyomtatva, ezen két Foljórás' megszünését tsak idő-halasztásra-változtatása előtt: ez az oka a' Jelenlések' külöbségének.